

Lasteaiad tegelevad veelgi teadlikumalt abivajavate lastega

Kevadel toimusid projekti “Lääne-Viru maakondliku integreeritud teenusmodeli väljaarendamine koolist väljalangemise ennetamiseks” varase märkamise ja koostöömodeli koolitused, kus osales üle 120 spetsialisti ja märkamise teostaja Lääne-Virumaalt. Projekti raames valmis juhendmaterjal varajaseks märkamiseks ja ennetustööks ka Kadrina valla lasteaedadele.

Koolist väljalangemine või kõrvalejäämine avaldab ümbritsevale mõju nii indiviidi, aga ka laiemalt ühiskonna ja majandusseisu arengu seisukohalt. Olukorda, kus laps või nooruk koolielust kõrvale jääb, põhjustavad eelkõige erinevad isiklikud, majanduslikud, hariduslikud aga ka perekondlikud tegurid ning paljudel juhtudel on lapse või nooruki koolielust kõrvale jäämine seotud varajases eas alguse saanud edasijõudmatusega.

Projektist endast

Selleks, et nimetatud olukorda ennetada, liitus Kadrina vald projektiga “Lääne-Viru maakondliku integreeritud teenusmodeli väljaarendamine koolist väljalangevuse ennetamiseks”, mida rahastab Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra finantsmehhanismide programm “Kohalik areng ja vaesuse vähendamine” rahastatav taotlusvoor “Integreeritud tugiteenused koolist väljalangevuse ennetamiseks”. Projektis osalemiseks loodi valdkondadeülene meeskond, kuhu kuulusid Kadrina valla lastekaitse spetsialist Kaili Treisalt, Kadrina valla logopeed Marie Petrovits, Kadrina Keskkooli sotsiaalpedagoog Kai Tamm, Kadrina Keskkooli direktor Krõõt Nõmmela-Mehide, toona Kadrina valla noorsootööspetsialist Anastasia Mägi, Kadrina valla arendusjuht Maris Muusikus, Kadrina lasteaia Sipsik tolleaegne õppejuht Ingrid Haavajõe ja õpetaja Kairit Koppel.

Eesmärgiks oli juhitud koosloome kaasabil töötada välja valdkondadeülene mudel ja visioon koostöövõrgustiku toimimiseks, mille aluseks on olemasolevad teenused ja ressursid. Protsessi käigus valiti teenusmodeli väljatöötamise sihtrühmaks eelkooliiga ning juhendmaterjal varajaseks märkamiseks ja ennetustööks Kadrina valla lasteaedadele.

Märkamine, vajaduste selgitamine, eesmärgistamine

Mudel annab ülevaate abivajava lapsega seotud info liikumise ja sekkumise korrast lasteaedades. Mudel koosneb kolmest etapist: märkamine, vajaduste selgitamine, eesmärgistamine/tegevuste elluviimine. Märkajaks on mõlemas lasteaias kõik lasteaia töötajad, samuti lapsevanemad ning ka lapsed. Märkajalt liigub info esmalt rühmaõpetajale, kes edastab selle Kadrina lasteaia puhul õppejuhile, kes hakkab juhtumit koordineerima. Vohnja lasteaia puhul liigub info õpetajalt direktorile ning juhtumit koordineerib direktor. Olenevalt lapse abivajadusest, kaasab juhtumikorraldaja vajalikud spetsialistid lapse toevajaduse väljaselgitamiseks. Iga spetsialist

hindab last oma valdkonnast lähtuvalt ning seab eesmärgid abivajaduse vähendamiseks. Seejärel korraldatakse ümarlaud, kus peale spetsialistide osalevad ka lapsevanem(ad). Seatud eesmärgid ning tegevused arutatakse läbi ning selle tulemusena koostatakse lapsele toetust vajavas valdkonnas teatud perioodiks individuaalne arenduskava (IAK). Perioodi möödudes hinnatakse lapse toevajadust uuesti ning sellest lähtuvalt seatakse uued eesmärgid või lõpetatakse juhtum.

Märkamise faasis avatakse lapsele individuaalse arengu jälgimise kaart, kuhu kantakse lapsega seotud tähelepanekud. Ligipääs kaardile, mis asub Kadrina lasteaia puhul Eliisi ja Vohnja lasteaia puhul Google Drive'i keskkonnas, on kõigil lapsega seotud spetsialistidel. Keerulisemate juhtumite korral täidetakse kaarti vähemalt kord kuus, kergemate juhtumite korral kaks korda aastas – sügisel, kevadel. Mudelid on leitavad Kadrina valla kodulehelt.

Loodetavasti annab mudel selgema ülevaate abivajava lapse kohta käivast info liikumisest ja tõhustab lasteaedades tehtavat ennetustööd.

Rohkem infot projekti kohta saab: www.ennetusmudel.ee

Kai Tamm, Kadrina Keskkooli sotsiaalpedagoog

Ingrid Haavajõe, Kadrina lasteaia Sipsik õpetaja

Autor: Ingrid Haavajõe, Kadrina lasteaia Sipsik õpetaja